

PRVA STRANICA

[PRILOZI I PISMA](#) > IVANBEGOVINACONSULATE OF
MONTENEGRO

6 Jul 2015

NAJNOVIJE
VIJESTI

PRILOZI I PISMA

NOVE
FOTOGRAFIJECRNA GORA NA
DLANUPRETRAŽIVANJE
STRANICA

CKD TORONTO

CRNOGORSKA
DIJASPORA

RELIGIJA

REKLAME I OGLASI

PITANJA I
ODGOVORICRNA GORA I
STARE SLIKE

CRNA GORA

KANADA

PUTOPISI

UMJETNOST I
KULTURAFOTOGRAFIJE
CRNA GORAFOTOGRAFIJE
KANADAPOSTANITE DIO
NAŠEG TIMAKONTAKT/
CONTACT

PIKNIK 2015

IVAN CRNOJEVIĆ - PRVIJENAC SLOBODE

"... Već u Ivanovo vrijeme su svi Crnogorci bili slobodni i ravnopravni građani. Narod je s požrtvovanom ljubavlju i vjernošću bio uz svog očinskog kneza, koji još i danas živi u njegovom sjećanju, pa se još i danas u zemlji pripovijedaju razni mitovi." - Đorđe Popović, 1877. godine

Mitropolit Crnogorske Pravoslavne Crkve Mihailo sa sveštenstvom osveštao Crkvu Svetog Ivana Prepodobnog Crnojevića na Cetinju, 05. Juna 2015. godine. Novinske kuće su prenijele vijest da je riječ o prvom vjerskom objektu Crnogorske Pravoslavne Crkve izgrađenom nakon njene obnove. Međutim, ovoj vijesti o PRVIJENCU treba prići sa određenom rezervom jer je prije 5 godine podignuta Crkva Sv. Đorđa na Skadarskom Jezeru, u mjesetu Gavrilovac i predana na upotrebu CPC. Da li je u pitanju greška ili "pominjane" Crkve na Gavrilovcu nekome nije poželjno - za sada ne znamo pravi odgovor.

Nakon osveštanja Crkve, održana je litija ulicama Cetinja do spomenika Ivanu Crnojeviću. Vijence na spomenik osnivaču grada položili su Bogdanović, predsjednik Skupštine Prijestonice Cetinje Jovan Martinović i predsjednik Senata Prijestonice Cetinje Milovan Janković.

"Podignut da iz njega vaskrsne Crna Gora, da se, polazeći sa njegovog kamena, dobiju bojevi sa nadmoćnijim i većim, ovaj je grad kroz vjekove pratio djelo svog stvoritelja i ostao na njegovom tragu ponosa i hrabrosti", istakao je gradnačelnik Cetinja.

Iako je litija bila praćena i Crnogorcima i Crnogorkama u narodnim nošnjama, kao i mnogim onima koji su ugradili dio sebe u novu Crnu Goru, ona ipak nije završila ispred Crkve na Čipuru, đe su zemni ostaci Ivanovi. Time bi cio projekat posvećen Svecu CPC dobio zaslužen epilog, a manifestacija imala svoj početak i kraj. Litija je stala ispred Spomenika Ivanu, na svega par stotina metara od njegovog grobnog mjesta. Iako su u koloni bili "provjereni" Crnogorci, predstavnici vlasti sa Cetinja, zvanično i ustavom napisano - crnogorske prijestonice, nije bilo moguće čak ni protokolom obezbijediti da delegacija skupa položi vijenac na grob Ivanov ili da se održi govor ispred Ivanove Crkve na Čipuru, đe on i počiva.

Zemni ostaci gospodara Zete i Crne Gore i osnivača Cetinja, Ivana Crnojevića, nakon 24 godina od otkopavanja, preneti su 12. Novembra 2010. godine u Dvorsku crkvu na Čipuru (naziv potekao od grčke riječi kupria - vrt, bašta), dosta tajno, bez prisustva crnogorskog naroda, kao i bez medija i diplomatskog kora ili crkvenih vjerodostojnika.

Takva sahrana je imala karakter - tajna, jer o tome nije bila upoznata šira crnogorska javnost. Svakom analitičaru političko-vjerskih kretanja nekad dešavanja u Crnoj Gori liče na korake - naroda u zbjeugu.

Ivanov kult je bio kult države i teritorije, a ne ličnosti. Odslikavao je težnju istinske Crne Gore, karakter državnika koji se nije kolebao kada su u pitanju državni interesi. Ruski konzul u Kotoru (1857-1869) Konstantin Petković, svjedoči: "Zasluge Ivanbega crnogorski narod nije zaboravio do dana današnjega, sjećanje na njega se sveto poštuje i tom pamćenju su posvećena mnoga mjesta, izvori i bistijerne koje su imale veliki značaj za bezvodno područje kakvo je Katunska nahija, đe se Ivanbeg uputio poslije pada Žabljaka."

Njemački književnik i putopisac Hajnrih Štiglic boravio je 1840. godine u Crnoj Gori i zabilježio šta je rekao njegov pratilac - Crnogorac Ilija Mašov Davidović, o Ivanu Crnojeviću: "Ona gomila kamenja zacijelo će vremenom nestati; ali sjećanje na Ivana neće proći i neće nestati, baš kao što neće nestati ni ovo kamenje, i prije će presahnuti ova rijeka, nego što će Crnogorci zaboraviti da se njegovo carstvo nekada protezalo sve do sinjeg mora. Tamo preko u brdima, govorio je Ilija, nalazi se jedna duga pećina koja vodi sve do mora; nijedna ljudska noga nije nikada kročila u nju i nijedan čobanin se ne bi usudio da počera svoje stado u nju, pa makar još toliko blješnjelo nevrijeme u brdima. Jer tamo dolje prebivaju čarobnjaci, koji čuvaju grob slavnoga Ivana.."

Rus Mihail Petrovič Varava, koji je 1900. posjetio Crnu Goru, zapisao je: "Pod imenom Ivana gospodara podrazumijeva se Ivanbeg Crnojević, osnivač Crne Gore, koji se, slično našem Aleksandru Nevskome, među Crnogorcima smatra nacionalnim herojem."

Vuk Karadžić je za vrijeme boravka na Cetinju 1834. godine zabilježio da je u Crnoj Gori vladao ogromni kult Ivana Crnojevića. To je bilo 350 godina poslije smrti Ivana Crnojevića.

„Ivan se Crnojević u Crnoj Gori i danas tako spominje, kao da je juče bio. Na Cetinju kod namastira jedno (kamenom popođeno i ograđeno) gumno (na slici dolje), na kome se sad obično skupštine drže, zove se gumno Ivanbegovo, i pripovijeda se da ga je još on gradio; na Lovčenu jedan izvor zove se Ivanova (Ivanbegova) Korita, a za jedne zidine blizu toga izvora govori se da su mu bili ljetni dvori; zemlja i ostala baština, što je namastiru ostavio (na kojem ima i diploma od njega) zove se Ivanbegovina".

Prilikom restauracije koja je vršena na Crkvi na Čipuru, 1986. godine, nađene su kosti osnivača Cetinjskog Manastira i tadašnji komunistički rukovodioci (Božina Ivanović, Miodraga Lekić, Slobodan- Puro Đurić, Svetozar Jovičević, Vukosav Dobrilović, Petar Tomanović, Veljko Đurić, Jovan Markuš...) donijeli su odluku da se zemni ostaci izmjesti iz Crkve i odnesu u Trezor službe Društvenog knjigovodstva... To je urađeno isto tajno, bez prisustva javnosti.... Nakon što su više od deset godina čamili u zgradi SDK, zemni otaci su prenešeni u depo Narodnog Muzeja. ..

Kada je Vlada Crne Gore donijela odluku o sahrani zemnih ostataka bivšeg suverena Crne Gore, i tajno utvrdila datum, kao Izvšni organ države morala je učiniti sve da to bude čas iz istorije narodu. Takođe, sahrana je

morala biti masovnija i obavezno obnarodovana i javna, s prigodnim govorom, uz obavezno prisustvo današnjeg suverena Crne Gore (Predsjednik Države, Premijer ili Predsjednik Skupštine). Činom od 12. Novembra 2010. godine prekršeno je poznato pravilo da prilikom ekshumacije ili sahrane ranijih suverena, pored državne komisije, mora biti prisutan i aktuelni suveren države Crne Gore. (Vujanović, Đukanović ili Krivokapić).

Takođe, javnost malo zna i o sudbini Zvona Ivanovog. Zvono Ivana Crnojevića stradalo je 1934. godine. Tada je skinuto sa manastira Ivana Crnojevića. Zvonilo je povodom događaja posebno važnih i svečanih u istoriji Crne Gore. Ljubomir Nenadović je zapisao o zvonu Ivana Crnojevića: "Ono je dočekalo da oglasi da se predao Nikšić, Bar, Niš, Plevna, Jedrene. Ono je dočekalo da oglasi: da je osvojeno ostrvo Vranjina, stolica stare Zetske Mitropolije, odakle se negda njegova jeka razlegala po talasima Skadarskog jezera... "Čuveno zvono Ivanovo zvonilo je kad se rodio prijestolonasljednik Danilo, najstariji sin knjaza Nikole I Petrovića Njegoša i kad je crnogorska vojska izvojevala pobjedu na Vučjem Dolu. "To je staro zvono smetalo brisačima crnogorske istorije, pa su ga pod izgovorom da je napuklo, poslali u Vojvodinu da se pretopi, i od njega su mesingane kvake na kapijama vojvođanske gospode", piše crnogorski istoričar dr Radoslav Rotković.

Ni natpis koji je na njemu postojao nije prepisan.

4. jul 1490.

Umro je Ivan Crnojević. Gospodar Crne Gore, drugi sin Stefana (Stefanice) Crnojevića, rođen 1442. postao je legendarna ličnost ponajviše učešćem u borbama protiv Osmanlija. Crnom Gorom je vladao od 1465. do 1490. Bio je zatočenik Kosača oko deset godina, ali kasnije i njihov zet oženivši se u drugom braku Marom, kćerkom Stjepana Vukčića Kosače. U početku vladavine nije poštovao očev ugovor sa Mletačkom republikom, kojim su se obje strane obavezale da žive u miru, pa je Sinjorija zbog Ivanovih aspiracija na Paštroviće i Grbalj 1465. njegovu glavu ucijenila na 10 hiljada mletačkih lira. Uočavajući opasnost od Osmanlija, gospodar Zete je godinu dana potom, sa Mletačkom republikom obnovio ranije veze. Bio je istovremeno i njen vazal i saveznik, ali je na drugoj strani morao da sultanu plaća godišnji harač do trenutka kada su Osmanlije zaposjele istočne djelove Gornje Zete. U vrijeme prodora Osmanlija pod vođstvom Mehmeda II Osvajača na Albaniju i Zetu, 1474. njegove snage su prilikom osmanske opsade Skadra pružile snažan otpor na brdu Sv. Marko, i sa mletačkom vojskom doprinijele odbrani tog grada. Kada su Osmanlije iste godine počeli da grade utvrđenja u Podgorici, naredne je, ne osjećajući se sigurnim napustio Žabljak i prešao na Obod – Riječki grad. Nakon pada Žabljaka a potom i Skadra u ruke Osmanlija (1479) i njihove nove ofanzive na Zetu, Ivan je otišao u Italiju da zatraži pomoć u organizovanju otpora Osmanlijama. Kada je 1481. umro Mehmed II, vratio se u Zetu, obnovio vlast i povratio izgubljene teritorije. Novi sultan Bajazid II prihvatio ga je kao gospodara Zete, uz obavezu davanja harača. Ivan je 1482. na Cetinju izgradio dvor, zatim 1484. Cetinjski manastir i preselio Mitropoliju sa Vranjine na Cetinje. Bio je samostalan u pogledu pravoslavne crkve i postavio prvog cetinjskog mitropolita Visariona. Slao je monahe u Italiju da izučavaju tipografski zanat, što je kasnije uticalo da se pojava prve štamparije na južnoslovenskim prostorima vezuje za njegovo ime iako je taj poduhvat realizovan nakon njegove smrti. Umro je upravo u vrijeme kada su svatovi iz Mletaka njegovom sinu Đurađu dovodili nevjestu Lizbetu (Jelisavetu) Erico. Sahranjen je na Cetinju, u svom manastiru na Čipuru.

Zemni ostaci Ivana Crnojevića preneseni su uz vojne počasti i u prisustvu Radne grupe Vlade za inhumaciju, u kojoj su potpredsjednik Vlade Igor Lukšić, ministar kulture Branislav Mićunović, gradonačelnik Cetinja Milovan Janković, savjetnik u Skupštini prijestonice Mirjana Lipovina, istoričar Đorđije Borozan i pravnik Branislav Radulović.

Inhumaciji su prisustvovali ministar odbrane Boro Vučinić, direktor Republičkog Zavoda za zaštitu spomenika kulture Đorđije Vušurović i direktor Narodnog muzeja Crne Gore Pavle Pejović.

Iako je podignuta lijepa crkva u čast Ivana Crnojevića na Cetinju - koja sama po sebi jeste veliki iskorak ka drugačijem poimanju stvarnosti i odnosa prema prošlosti, rečenica sa početka teksta "*Već u Ivanovo vrijeme su svi Crnogorci bili slobodni i ravnopravni građani*", ne važi za LJETO GOSPODNJE 2015. DA SLI SMO SVI U CRNOJ GORI DANAS SLOBODNI I RAVNOPRAVNI?

DA LI ĆEMO BITI SVI SLOBODNI I RAVNOPRAVNI JEDNOG DANA?

TIM WEB SITE-A

04434973